

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudců Mgr. Halky Hovorkové a JUDr. Čestmíra Slaného ve věci

žalobce: **Povodí Vltavy, státní podnik**, IČO 70889953
sídlem Holečkova 3178/8, 150 24 Praha 5
zastoupený advokátkou JUDr. Ivanou Syrůčkovou
sídlem Plzeňská 232/4, 150 00 Praha 5

proti
žalovaným: 1. **Ing. J.P.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Janem Aulickým
sídlem Za Tiskárnou 327, 381 01 Český Krumlov

2. **Mlýn Vodička s. r. o.**, IČO 25117335
sídlem K Cihelně 383, 264 01 Sedlčany
zastoupený advokátkou Mgr. Jiřím Kokešem,
sídlem Příbram III/168, 261 01 Příbram

o 82 129 Kč,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 20. 2. 2020, č. j. 19 C 860/2018-145,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích I. a III. **potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit 1. žalovanému náhradu nákladů odvolacího a dovolacího řízení ve výši 43 863 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jana Aulického.
- III. Žalobce je povinen zaplatit 2. žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 12 799 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jiřího Kokeše.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Šmejkalová.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, aby 1. žalovaný zaplatil žalobci částku 82 129 Kč (**výrok I.**) a aby 2. žalovaný zaplatil žalobci částku ve výši 82 129 Kč (**výrok II.**), dále uznal žalobce povinným zaplatit 1. žalovanému náhradu nákladů řízení v částce 21 303 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jana Aulického (**výrok III.**) a přiznal žalovanému 2. vůči žalobci náhradu nákladů řízení v částce 18 755 Kč splatnou v téže lhůtě k rukám advokátky JUDr. Martiny Koláčkové (**výrok IV.**).
2. Žalobce se v řízení domáhal žalobou ze dne 28. 12. 2018 zaplacení částky 82 129 Kč od každého ze žalovaných z titulu finanční náhrady ve smyslu § 59a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále také jen „vodní zákon“) za omezení vlastnického práva k pozemku, na kterém stojí vodní dílo, které bylo ke dni 1. 1. 2014 ve vlastnictví 2. žalovaného a ke dni podání žaloby ve vlastnictví 1. žalovaného. Žalobce má právo hospodařit s majetkem státu jako státní podnik, podle vodního zákona je správcem povodí významných toků, podle zapsaného předmětu činnosti v obchodním rejstříku spravuje povodí řeky Vltavy. 2. žalovaný byl ke dni 1. 1. 2014 vlastníkem stavby vodního díla - jezu s názvem xxx, vybudovaného před 1. 1. 2002 na říčním xxx vodního toku xxxe, zapsaného v katastru nemovitostí na LV č. xxx k. ú. Xxx u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště xxx. Žalovaný 1) je vlastníkem předmětného vodního díla ke dni podání žaloby doposud. Vodní dílo stojí na pozemku. č. st. xxx v k. ú. Xxx o výměře 301 m², ve vlastnictví České republiky. Vlastník pozemku je povinen strpět za náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. 1. 2002. Dne 1. 1. 2014 - účinností ustanovení § 59a vodního zákona - vznikl nárok žalobci na jednorázovou náhradu za omezení vlastnického práva k nemovitosti vodním dílem. V té době byl vlastníkem vodního díla 2. žalovaný. Ten ho převedl kupní smlouvu na 1. žalovaného. Náhradu žalobce vyčíslil dle ust. § 16b odst. 3 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, jako pětinasobek obvyklého ročního nájemného k pozemku parc. č. st. xxx k. ú. Xxx, o výměře 301 m², v celkové výši 67 875 Kč, přičemž obvyklé roční nájemné bylo stanoveno na částku 13 575 Kč znaleckým posudkem v oboru ekonomiky a stavebnictví. K náhradě ve výši 67 875 Kč připočetl daň z přidané hodnoty v zákonné výši.
3. Soud I. stupně žalobu zamítl s tím, že 2. žalovaný není ve sporu pasivně věcně legitimován, neboť s převodem vlastnického práva k předmětnému vodnímu dílu převedl také veškerá práva a povinnosti s vlastnictvím nemovitosti spojená na 1. žalovaného. Námitce 1. žalovaného ohledně promlčení soud I. stupně nepřisvědčil, neboť od 1. 1. 2016 (kdy bylo možno nárok u soudu uplatnit v souladu s přechodnými ustanoveními k zákonu č. 303/2013 Sb. poprvé), do podání žaloby neuplynula zákonná tříletá promlčecí doba. Nárok vůči 1. žalovanému však posoudil jako neoprávněný, neboť předmětný jez je takřka 200 let starý, sdílel historicky osud vodního mlýna č. xxx v xxx, je na pozemku, který vlastní stát minimálně od roku 1948. Vůči vlastníkům mlýna stát nikdy žádný majetkový nárok nevznikl, proto není spravedlivé náhradu žádat po současném vlastníku.
4. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. Právo na jejich náhradu přiznal v řízení úspěšným žalobcům s tím, že jde o náklady právního zastoupení, které vyčíslil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. podrobně pod bodem 23. odůvodnění svého rozsudku.
5. Proti rozsudku podal žalobce včasné odvolání a uplatnil v něm odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. Nesouhlasil s právním posouzením nároku a s výkladem aplikovaného zákonného ustanovení. V odvolání namítl, že soud I. stupně svou úvahu o nepřiznání náhrady s ohledem na dlouhou dobu existence vodního díla a dlouhodobou neměnnost vlastníka dotčeného pozemku ničím nepodložil. Tento jeho právní názor tak je nepřezkoumatelný. Zákon nárok upravil pro vodní díla, postavená před 1. 1. 2002, ale jiné časové omezení neučinil. Zákonodárce nestanovil limit pro

stáří vodních děl, dotčených touto úpravou a z ničeho nelze dovodit, že by v tomto směru došlo k opomenutí, které má soud dotvořit. Odvolatel proto vytkl soudu nepřípustný zásah do moci zákonodárné.

6. Odvolatel připomněl důvodovou zprávu k zákonu č. 303/2013 Sb., která obsahuje úpravu o povinném a včasném řešení poměrů vlastníků vodních děl k vlastníkům pozemků, a pro vodní díla vybudovaná před 1. 1. 2002 (tedy existující déle než 10 let). Novela vodního zákona provedená zák. č. 303/2013 Sb. uspořádává tyto poměry tak, že vlastník pozemku je povinen vodní dílo na svém pozemku strpět, ovšem za jednorázovou náhradu.
7. Odvolatel nesouhlasil s právním posouzením pasivní věcné legitimace 2. žalovaného ve sporu, a namítl, že se soud I. stupně s touto otázkou řádně nevypořádal a že tato otázka není upravena zákonem a dosud není vyřešena ani judikatorně. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
  1. žalovaný ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že napadený rozsudek je správný, byť má za to, že v řízení není především věcně legitimován. Odkázal na svá dosavadní stanoviska a zdůraznil, že je správný též názor soudu I. stupně o tom, že žalobci nárok na náhradu nevznikl s ohledem na existenci dobu, po kterou je stavba jezu na pozemku žalobce umístěna. Rozsudek je přezkoumatelný a 1. žalovaný navrhl jeho potvrzení jako věcně správného.
  2. žalovaný se ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce ztotožnil se závěrem soudu I. stupně o nedostatku pasivní věcné legitimace a stejně tak i s důvody, pro které soud žalobu zamítl vůči 1. žalovanému. Žádal potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.
8. Městský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalobce svým rozsudkem ze dne 26. 8. 2020, č. j. 62 Co 192/2020-194, rozsudek soudu I. stupně ze dne 20. 2. 2020 ve výroku I. změnil tak, že 1. žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci částku 82 129 Kč do tří dnů právní moci rozsudku (**výrok I.**), ve výročí II. a IV. ho potvrdil jako věcně správný (**výrok II.**), 1. žalovanému povinnost zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 53 903 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Ivany Syručkové (**výrok III.**), a konečně zavázal žalobce k povinnosti zaplatit 2. žalovanému na nákladech odvolacího řízení částku 12 799 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně 2. žalovaného JUDr. Martiny Koláčkové, advokátky (**výrok IV.**). Na rozdíl od soudu I. stupně dovedl, že žaloba je opodstatněná vůči 1. žalovanému, když vyšel z toho, že pro posouzení věci je relevantní stav platný v době rozhodování soudu. Ke dni rozhodnutí soudu byl 1. žalovaný vlastníkem předmětného jezu, a je proto povinen podle § 59a vodního zákona nahradit žalobci náhradu za omezení jeho vlastnického práva. Výši této náhrady odvolací soud dovedl ze znaleckého posudku, vypracovaného znaleckým ústavem, který stanovil roční nájemné částkou 13 575 Kč, ve smyslu § 16b zákona č. 151/1997 Sb. Celková výše činí pětinasobek obvyklého ročního nájemného, což je částka 67 875 Kč, navýšená o daň z přidané hodnoty, celkem tedy 82 129 Kč. Odvolací soud proto žalobě změnou rozsudku soudu I. stupně podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vůči 1. žalovanému vyhověl; naopak shledal správným rozsudek soudu I. stupně ohledně 2. žalovaného z důvodu nedostatku jeho pasivní věcné legitimace.
9. Nejvyšší soud ČR k dovolání 1. žalovaného svým rozsudkem ze dne 16. 2. 2021, č. j. 22 Cdo 95/2021-217, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2020 zrušil ve výročí I., III. a IV. a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění vysvětlil podstatu nároku na jednorázovou náhradu za omezení vlastnického práva zákonným věcným břemenem v podobě existence a užívání vodního díla podle § 59a vodního zákona, kdy pro vznik tohoto nároku je významná nejen existence vodního díla vybudovaného před 1. 1. 2002, ale je

nutno i zohlednit též to, zda k datu 1. 1. 2014 existovalo v porovnání s omezením vyplývajícím ze zákonného věcného břemene obsahově shodné omezení vlastnického práva vlastníka pozemku (rozsudek Nejvyššího soudu ČR z 23. 6. 2020, sp. zn. 22 Cdo 3631/2019). Ke vzniku zákonného věcného břemene dochází dnem účinnosti zákona, kterým byla daná právní norma (§ 59a vodního zákona, pozn. odvolacího soudu), včleněna do právního řádu, tedy k 1. 1. 2014. Odvolací soud dále dovodil, že finanční náhrada za omezení vlastnického práva má povahu peněžité pohledávky, která je vztahem závazkovým, nikoliv právem věcným (usnesení Nejvyššího soudu ČR z 24. 5. 2011, sp. zn. 28 Cdo 442/2011). Z toho vyplývá, že nebude-li prokázán převod či přechod dané povinnosti k náhradě za omezení vlastnického práva, tíží tato povinnost toho, kdo byl vlastníkem předmětného vodního díla ke dni 1. 1. 2014. Nejvyšší soud ČR tak nepřisvědčil názoru odvolacího soudu o tom, že na 1. žalovaného byla převedena, resp. přešla povinnost k náhradě za omezení vlastnického práva podle § 59a vodního zákona v souvislosti s uzavřením kupní smlouvy ze dne 7. 11. 2016, na základě níž 1. žalovaný nabyl vlastnictví k předmětnému jezu od 2. žalovaného. Posouzení otázky pasivní věcné legitimace 1. žalovaného shledal tak dovolací soud prozatím nesprávným, když současně uzavřel, že z rozhodnutí odvolacího soudu není zřejmé, o kterou právní normu je závěr o přechodu, resp. převodu povinnosti k náhradě podle § 59a vodního zákona na 1. žalovaného spolu s převodem vlastnického práva k jezu opřen.

10. Dovolací soud dále konstatoval, že není zřejmé, zda jsou dány důvody pro aplikaci § 59a vodního zákona, neboť z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, zda se nalézací soudy zabývaly povahovou předmětného jezu a jeho možným posouzením jako vodního díla v korytě vodního toku ve smyslu § 50 písm. c) vodního zákona. K tomu Nejvyšší soud odkázal na svoji judikaturu, kterou označil a uzavřel, že tytéž účinky, které pro všechna vodní díla vybudovaná před 1. 1. 2012 nastaly na základě § 59a vodního zákona k 1. 1. 2014, nastaly též pro vodní díla vybudovaná před 1. 1. 2002 v korytě vodního toku již účinností § 50 písm. c) vodního zákona, tedy k 1. 1. 2002, když mezi těmito právními normami je dán vztah speciality /§ 50 písm. c) vodního zákona/ a obecnosti (59a vodního zákona).
11. Dovolací soud Městskému soudu v Praze uložil zabývat se otázkou existence skutečností zakládajících přechod, resp. převod povinnosti k náhradě za omezení vlastnického práva na 1. žalovaného. Zároveň je třeba též zkoumat, zda jsou dány důvody pro aplikaci § 50 písm. c) nebo § 59a vodního zákona s tím, že v případě, že odvolací soud zjistí, že ke vzniku nároku na jednorázovou náhradu za omezení vlastnického práva došlo podle § 50 písm. c) vodního zákona, tak posoudí též námitku promlčení vznesenou 1. žalovaným.
12. Nato odvolací soud poučil žalobce podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř. a § 213b odst. 1 o. s. ř. o nutnosti doplnit skutková tvrzení a navrhnout důkazy k jejich prokázání ohledně toho, v čemž spatřuje žalobce pasivní věcnou legitimaci 1. žalovaného v řízení, tedy zda na 1. žalovaného přešla povinnost k poskytnutí náhrady za omezení vlastnického práva žalobci v souvislosti s kupní smlouvou ze dne 7. 11. 2016 uzavřenou mezi žalovanými, případně na základě jiné právní skutečnosti. Žalobce byl též poučen o následcích neunesení břemene tvrzení a důkazního břemene. Současně odvolací soud učinil dotaz na 1. žalovaného ohledně toho, zda na něj přešla v souvislosti s uzavřením kupní smlouvy ze dne 7. 11. 2016, případně na základě jiné skutečnosti, povinnost k poskytnutí náhrady za omezení vlastnického práva žalobci.
13. Žalobce na poučení odvolacím soudem reagoval podáním ze dne 29. 4. 2021, které je ve své podstatě polemikou s právním názorem vyjádřeným Nejvyšším soudem ČR v jeho zrušujícím rozsudku. Názor Nejvyššího soudu ČR o tom, že s ohledem na obligačněprávní povahu nároku je vyloučen postup podle § 1106 o. z., by vedl podle žalobce k nelogickému závěru o tom, že nárok na náhradu podle § 59a vodního zákona by byl vymáhán po vlastníkově vodního díla ke dni 1. 1. 2014, který však v době rozhodování soudu již vlastníkem předmětného vodního díla není a

nesvědčí mu tak již ani právo ze zákonného věcného břemene zřizovaného „pro futuro“. Žalobce odkázal současně na ust. § 1107 odst. 1 o. z., z něhož dovedl, že 1. žalovaný prostřednictvím kupní smlouvy ze dne 7. 11. 2016 nabyt vlastnické právo mimo jiné k vodnímu dílu – jezu a k dalším nemovitostem tvořícím součásti malé vodní elektrárny - a zároveň nabyt i vodní právo, tedy povolení k nakládání s vodami ze dne 1. 10. 2012 s využitím energetického potenciálu řeky xxx v malé vodní elektrárně a ke vzdouvání vody na jezu. Je tedy zřejmé, že 1. žalovaný jako nabyvatel musel být nutně osobou znalou vodního zákona a měl a mohl vědět o povinnostech vlastníků vodních děl vyplývajících z vodního zákona a rovněž tak měl a mohl zjistit z okolností, že vlastník pozemku, na kterém je umístěn jez, který kupuje, je zatížen závazkem z nevypořádané náhrady za vodní dílo podle § 59a vodního zákona. Nad rámec žalobce poukázal na článek IV. odst. 1 kupní smlouvy ze dne 7. 11. 2016, z něhož vyplývá, že prodávající, tedy 2. žalovaný, prodává a převádí kupní smlouvu předmět převodu se všemi součástmi a příslušenstvím a zejména se všemi právy a povinnostmi. 1. žalovaný jako kupující v kupní smlouvě prohlásil, že předmět převodu se všemi právy a povinnostmi do svého vlastnictví kupuje a přijímá.

14. První žalovaný k dotazu odvolacího soudu shora uvedenému nadále setrval na svém názoru o nedostatku své věcné legitimace s tím, že tuto je třeba posuzovat k 1. 1. 2014, resp. 1. 1. 2016, kdy potencionální nárok měl být dospělý a v obou těchto termínech první žalovaný vlastníkem předmětné stavby ještě nebyl. Dále 1. žalovaný dále odkázal na čl. II. bod 2. a článek II. bod 7 písm. h) kupní smlouvy ze 7. 11. 2016, které odcitoval a dovedl, že podle této kupní smlouvy žádné závazky a dluhy, vážnoucí na předmětné stavbě s výjimkou těch, které byly výslovně uvedeny, nepřevzal. Odkázal též na právní názor vyjádřený Nejvyšším soudem ČR ve zrušujícím rozsudku v této věci, který podrobně odcitoval a znovu zdůraznil nedostatek své věcné legitimace.
15. Nato odvolací soud znovu přezkoumal podle § 212a § 212 a odst. 1 a 5 o. s. ř. v mezích, v jakých byl předchozí rozsudek odvolacího soudu dovolacím soudem zrušen, tedy ve výrocích I., III. a IV. rozsudku soudu I. stupně, správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo a důkazní řízení podle § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval kupní smlouvu ze dne 7. 11. 2016 a výpisem z katastru nemovitostí, dále důkazní řízení podle § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil fotografií pořízenou při místním šetření dne 6. 9. 2018 na č. l. 68 spisu. Po tak soudy doplněném důkazním řízení neshledal odvolání žalobce opodstatněným.
16. Odvolací soud předesílá, že je podle § 243g odst. 1 část věty první za středníkem o. s. ř., vázán právním názorem vyjádřeným dovolacím soudem v jeho zrušujícím rozsudku. V první řadě tak odvolací soud zkoumal, zda jde o nárok žalobce podléhající režimu § 59a zákona č. 254/2001 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2014 (dále je vodní zákon), nebo § 50 písm. c) vodního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2002. K tomu je třeba dodat, že § 59a vodního zákona byl do vodního zákona včleněn novelou tohoto zákona provedenou s účinností od 1. 1. 2014 zákonem č. 303/2013 Sb. v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva.
17. Nejvyšší soud ČR v svém zrušujícím rozsudku vysvětlil, že ust. § 50 písm. c) vodního zákona se vztahuje na vodní díla umístěná v korytě vodního toku vybudovaná před dnem účinnosti tohoto zákona, tedy před 1. 1. 2002, když uvedené ustanovení ukládá povinnost vlastníku pozemku takovéto vodní dílo na svém pozemku strpět. Naproti tomu § 59a vodního zákona se vztahuje na všechna vodní díla, tedy vodní díla bez ohledu na to, zda se nacházejí v korytě vodního toku nebo mimo něj. Obdobně jako § 50 písm. c) ukládá i § 59a povinnost vlastníku pozemku na svém pozemku takovéto vodní dílo, které bylo vybudováno před 1. 1. 2002, strpět, a to za náhradu. Odvolací soud konstatuje, že § 50 písm. c) vodního zákona sice právo na náhradu na omezení vlastnického práva přímo nezakotvuje, avšak toto právo vyplývá zejména z článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a dále ho dovedla judikatura Nejvyššího soudu ČR (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 9. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5820/2016,

obdobně též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. 22 Cdo 1499/2020). V obou případech jde vždy o jednorázovou náhradu za omezení vlastnického práva.

18. Odvolací soud se zřetelem ke všem okolnostem uzavírá, že právo žalobce na jednorázovou náhradu za omezení jeho vlastnického práva je třeba v daném případě podřadit režimu ust. § 50 písm. c) vodního zákona. Je obecně známo, že jez je vodní dílo, které se nachází v korytě vodního toku, když fakticky „spojuje“ jeho jeden břeh s břehem druhým. Tato skutečnost je obecně známá (§ 121 o. s. ř.), když vyplývá již ze samotné povahy jezu jako vodního díla a navíc je zřetelná i z fotografie opatřené při místním šetření dne 6. 9. 2018, založené na čl. 68 spisu. Ustanovení § 50 písm. c) vodního zákona je ve vztahu k § 59a vodního zákona ustanovením speciálním, když jak je vysvětleno výše, § 50 písm. c) tohoto zákona se vztahuje toliko na vodní díla umístěná v korytě vodního toku, zatímco § 59a vodního zákona se vztahuje na všechna vodní díla, tedy vodní díla v korytě i mimo koryto vodního toku, pokud splňují definici vodního díla. Za tohoto stavu je ovšem třeba dovodit důvodnost námitky promlčení, vznesené 1. žalovaným, když obecná tříletá promlčecí doba podle § 101 zák. č. 40/1964 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013, občanský zákoník, ve zkratce obč. zák., počala běžet dnem 2. 1. 2002. Zákon č. 254/2001 Sb., který právo na tuto náhradu stanovil jako zákonný nárok, nabyl účinnosti dne 1. 1. 2002, tímto dnem vznikl žalobci nárok na jednorázovou náhradu za omezení jeho vlastnického práva, tedy jeho nárok se stal splatným a od 2. 1. 2002 začala běžet tříletá promlčecí doba, jejíž poslední den bylo pondělí 3. 1. 2005 (k tomu srovnej § 122 obč. zák.). Pokud tedy 1. žalovaný uplatnil námitku promlčení, je nutno konstatovat, že tato byla vznesena zcela po právu a žalobě by vůči němu nebylo možno vyhovět již z tohoto důvodu.
19. Odvolací soud rovněž sdílí názor 1. žalovaného o tom, že tento není ve sporu pasivně věcně legitimován. Finanční náhrada za omezení vlastnického práva má povahu peněžité pohledávky, tj. jde o vztah závazkový a nikoli věcný (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 5. 2011, sp. zn. 28 Cdo 442/2011 a dále též zrušující rozsudek dovolacího soudu v této věci), z čehož vyplývá, že nebude-li prokázán převod či přechod povinnosti ze závazkového vztahu k náhradě za omezení vlastnického práva na jiný subjekt, tíží tato povinnost toho, kdo byl vlastníkem předmětného vodního díla - v tomto případě k datu 1. 1. 2002. K tomuto datu byl vlastníkem díla 2. žalovaný, který své vlastnické právo na 1. žalovaného převedl až kupní smlouvou ze dne 7. 11. 2016. Odvolací soud žalobce poučil podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. o tíži jeho břemene tvrzení a důkazního břemene k prokázání převodu či přechodu povinnosti ze závazkového vztahu na 1. žalovaného, poučil ho též o následcích neuposlechnutí výzvy; na toto poučení však žalobce reagoval toliko podáním představujícím ve své podstatě polemiku s právním názorem, vyjádřeným Nejvyšším soudem ČR v jeho zrušujícím rozsudku. Nejvyšší soud ČR s ohledem na závazkovou povahu nároku jednoznačně vyloučil postup podle § 1106 zákona č. 89/2012 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2014, občanský zákoník, ve zkratce o. z. Za tohoto stavu tak úvahy žalobce o tom, že *nemožnost aplikace § 1106 by vedla k nelogickému závěru, podle něhož nárok na náhradu podle § 59a vodního zákona by byl vymáhán po vlastníkově díla ke dni 1. 1. 2014, který však v době rozhodnutí soudu již jeho vlastníkem není a nesvědčí mu tak ani právo ze zákonného věcného břemene zřízovaného „pro futuro“*, jsou bezpředmětné. Pokud žalobce dovozoval pasivní legitimaci 1. žalovaného z článku IV. odst. 1 kupní smlouvy ze dne 7. 11. 2016, tak k tomu odvolací soud uvádí, že v tomto ujednání kupní smlouvy účastníci toliko deklarovali, že 2. žalovaný jako prodávající prodává předmět převodu, tedy veškeré nemovitosti, movité věci a vodní právo podle článku I. této kupní smlouvy se všemi součástmi a příslušenstvími kupujícímu, tedy 1. žalovanému za dohodnutou kupní cenu a 1. žalovaný jako kupující předmět převodu, tedy veškeré nemovitosti, movité věci a vodní dílo se všemi součástmi, příslušenstvími a všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajících kupuje a přejímá. Neznačená to, že by 1. žalovaný též převzal závazek k poskytnutí jednorázové náhrady žalobci, když v této souvislosti lze přiléhavě odkázat na článek II. odst. 7 bod h) kupní smlouvy, podle něhož prodávající bere na vědomí a kupujícího o tom ujistí uje, že kupující nepřejímá a ani na kupujícího nepřejdou s žádnou částí předmětu převodu,

její součástí ani příslušenstvím, žádné právní závady, dluhy ani jiné závazky než ty, jež jsou výslovně ve smlouvě uvedeny. Kupní smlouva pak žádné ujednání o tom, že by na kupujícího přešel též závazek k poskytnutí jednorázové náhrady za omezení vlastnického práva žalobci, neobsahuje. K tomu odvolací soud též poukazuje na článek II. odst. 2 kupní smlouvy, podle něhož prodávající prohlašuje a odpovídá za to, že nemovitosti i movité věci jsou prosty jakýchkoliv právních vad, že na nich nevážnou žádná práva třetích osob včetně ve prospěch prodávající s výjimkou jejího vlastnického práva, zejména pak žádné právo zástavní, budoucí zástavní či podzástavní, věcná břemena nebo práva odpovídající věcným břemenům, žádná předkupní práva, závazky, dluhy, práva stavby, atd. Výčet veškerých (možných) závad je v článku II. odst. 2 taxativní a jak již je vysvětleno, závazek v podobě poskytnutí jednorázové náhrady za omezení vlastnického práva žalobce zde uveden není. Pasivní legitimaci 1. žalovaného nelze dovodit ani z § 1107 odst. 1 o. z., na který žalobce poukazuje. Závazek k poskytnutí jednorázové náhrady podle § 50 písm. c) vodního zákona není zapsán ve veřejném seznamu, když navíc tento závazek má, jak je uvedeno výše, obligačněprávní povahu. Jeho převod na 1. žalovaného nevyplývá ze zákona, nebyl ani sjednán smluvně mezi žalovanými a 1. žalovaným ho nemohl ani z okolností zjistit.

20. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že závěr o nedostatku pasivní věcné legitimace 1. žalovaného by byl stejný i v případě, že by šlo o poskytnutí jednorázové náhrady za omezení vlastnického práva podle § 59a vodního zákona. Pasivně legitimován ve sporu je 2. žalovaný, vůči němuž však již žaloba pravomocně zamítnuta, když rozsudek odvolacího soudu ze dne 26. 8. 2020 nebyl ve výroku ad II. dovolacím soudem zrušen.
21. Právní posouzení věci tak, jak jej soud I. stupně učinil, je částečně nesprávné, když odvolací soud dospěl, pokud je o důvodnost žaloby ve vztahu k 1. žalovanému, k právním závěrům sice odlišným, nicméně výsledný závěr soudu I. stupně o nedůvodnosti žaloby vůči 1. žalovanému je správný. Odvolací soud proto napadený rozsudek ve výroku ad I. a v závislém nákladovém výroku ad III., který je v souladu s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., potvrdil podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný.
22. Odvolací soud současně rozhodoval podle § 224 odst. 1 o. s. ř. o nákladech odvolacího řízení a podle § 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř. též o nákladech řízení před soudem dovolacím. Nákladový výrok ve vztahu mezi žalobcem a 1. žalovaným za obě tato řízení je odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř., kdy 1. žalovaný měl v odvolacím řízení i v řízení dovolacím úspěch. Náklady řízení sestávají ze z nákladů právního zastoupení: odměna za pět úkonů právní služby po 4 420 Kč podle § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) náhrada za pět režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby v celkové výši 2 400 Kč – 2 krát 1 200 Kč v souvislosti s účastí u dvou odvolacích jednání podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, dále cestovné ze sídla advokátní kanceláře zástupce 1. žalovaného k odvolacímu soudu k oběma odvolacím jednáním – cestovné za účast u odvolacího jednání dne 26. 8. 2020 ve výši 2 245 Kč - 360 Kč při sazbě základní náhrady za používání silničního motorového vozidla 4,20 Kč za 1 km jízdy podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 358/2019 Sb. a průměrné spotřebě benzínu Natural 95 6,36 litru na 100 km o ceně za 1 l benzínu 32 Kč podle § 4 písm. a) cit. vyhlášky, dále cestovné za účast u odvolacího jednání dne 23. 6. 2020, celkem ve výši 2 221 Kč – 360 Kč, sazba základní náhrady za 1 km jízdy 4,40 Kč podle § 1 písm. b) vyhl. č. 586/2020 Sb., při průměrné spotřebě 6,36 l benzínu Natural 95 na 100 km, cena za 1 litr benzínu 27,80 Kč podle § 4 písm. a) citované vyhlášky. Celkem náklady řízení činí 30 466 Kč + náhrada za DPH 21 % podle § 137 odst. 1 a 3 písm. a) o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř. pro dovolací řízení, je 36 863 Kč + k tomu poplatek z dovolání je 43 863 Kč. Náklady řízení jsou splatné k rukám advokáta 1. žalovaného (§ 149 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. pro dovolací řízení § 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř.)

23. Odvolací soud současně rozhodl o nákladech odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovaným, když nákladový výrok ad IV. rozsudku odvolacího soudu byl rozsudkem dovolacího soudu rovněž zrušen. Výše náhrady nákladů odvolacího řízení 2. žalovaného odpovídá odměně advokáta za 2 úkony právní služby po 4 420 Kč dle ust. § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb. předmětu řízení 82 129 Kč, náhradě hotových výdajů za dva úkony právní služby dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč a cestovnému. Cestovné sestává z náhrady za jízdu osobním vozidlem o spotřebě 6,13 l motorové nafty o ceně 31,80 Kč podle § 4 písm. c) vyhl. č. 358/2019 Sb. a sazbě základní náhrady za 1 km 4,20 Kč podle § 1 písm. b) této vyhlášky ze sídla právního zástupce v Příbrami k odvolacímu soudu a zpět, celkem 120 km, k jednání odvolacího soudu, celkem na cestovném 737,92 Kč. Jedna cesta trvá přibližně 60 minut, proto náhradu za ztrátu času cestou stanovil odvolací soud částkou 400 Kč za čtyři půlhodiny po 100 Kč podle ust. § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. K náhradě ve výši 10 578 Kč náleží podle ust. § 137 odst. 1 a 3 písm. a) o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. náhrada za 21% DPH ve výši 2 221 Kč. Celkem náhrada nákladů odvolacího řízení 2. žalovaného činí 12 799 Kč a je podle § 149 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. splatná k rukám jeho advokáta.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

V Praze dne 23. 6. 2020

Mgr. René Fischer, v. r.
předseda senátu